

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXII, broj 36

6. rujna 2012.

cijena 200 Ft

60 lit skupa – Dijamantni jubilej HKD-a Gradišće u Petrovom Selu

Foto: Timea Horvat

Komentar

Proslavili, preživili, nazdravili...

Kad smo 1. junija, u petak, bivši i sadašnji člani HKD-a Gradišće prvi put napunili petrovski Kulturni dom pod obnovljenjem, nismo točno razumili zašto je potribno prethodno dogovaranje držati, kad je svim bilo jasno, ki su došli, javili su se na poziv organizatorov velike sve-tačnosti 60. obljetnice petroviske folklorne grupe. Oni su na različiti seoski forumi pozivali sve one, ki su dobrovoljno bili željni i voljni sudjelovati na jubilarnom programu. Petar Škrapić, peljač grupe, na se je zeo veliku odgovornost da je poredio sve tančoše u takozvane homogene generacije, i tako su svi nazočni mogli istan-cati bar jednu koreografiju, dokazajući pravoda da njevo tančoško znanje nisu obrisala divljački najpr jahajuća ljeta. Na prvi pogled činilo nam se nevjerovatnim da već od sto ljudi svaki tajedan se skupaspravi na probi i vjež-ba, kot negda davno. U velikom krugu s prethodnim treningom, kad se igra kolo, drmeš, hopa cupa itd. Ali od probe do probe formirala se je ta jedna velika masa u zajedništvo i sve već smo imali tu ćut, ki je u Gradišću negda tancao, ta ima u krvi, noga, a i srcu, ušima ta ritam, korake i nepozabljivu melodiju. Iako se je pamćenje malo morebit i zahrdjavilo kad smo se suočili s tek-stom tancev. U ljetnu dob tajedno jednoć pet tančoških generacijov se je skupa obraćalo na parketi, smijalo se je, gasilo žedju ćrljenom i bijelom kapljicom vina, bilo je vrmena i za širje pominkanje. Jedan večer u tajednu svenek smo držali u rezervi za to druženje, s uzrokom za veselje, nek za to da tri-ćetire ure skupa potrošimo u tan-canju i ugodnom društvu. Od probe do probe sve većimi su bili i sviraći, sve lipše su zvućale jaćke, kad bi nek samo mužiku bili išli poslušati, već bi nam bilo i s tim polipšan kraj sedmice. Već od dva misece smo bivši i aktivni člani ispunili trenutke jedan drugomu u društvu, i gustokrat se je ćulo, kako bi bilo dobro negda-negda ovako skupadojti, malo tancati, malo se pominćkati, oži-viti zopet te stare ćase, iako je samo u rići moguće nam starijim i zrelijim ćlanom vratiti tu „pokojnu“ ćast i slav-lje i kad nam je bilo toliko lipo i ponosno na se navlići narodne nošnje. Polag toga pokazati svoje znanje pred toliko ljudi i za nastupom primati gratulacije, smišak gledateljev ki su bili vik oćarani i oduševljeni ter su nas nagradili aplauzom i ovacijami. To je bilo naš naćin žitka. Sredinom augustuša takove zdavne ćuti su se mišale u nami i većputi se je koža naježila prilikom slav-lja velikoga jubileja, jer znate, svejedno je, ki koliko ljet je darovao ovomu društvu, ako je tancao, pripadao je jednomu pravomu društvu i dandanas mu srce zaboli, kad mladje vidi nastupiti na pozornici, a njega med njimi nij. 19. augustuš je bio naš dan, svih onih živih (i pokojnih) zaslužnih ljudi ki su rođeni u Petrovom Selu za tanac i ki su si izabrali ta privilegij da su stali med ćlane društva Gradišće. Bogato smo proslavili, preživili i nazdravili šezdeseti jubilej. Daj nam, Bože, zdravlja da se u istom broju, u istoj formi i volji najdemo i za deset ljet u najlipšoj nam Pinćenoj dolini!

-Tiho-

„Glasnikov tjedan“

U gospodarskoj smo krizi i mi, naša regija, kontinent, civilizacija kojoj pripadamo u svojevrsnoj je krizi, među inima i krizi identiteta, duboko uro-njeni u krizu identiteta – kazao je ovih dana jedan propovjednik dodajući kako nema procesa, ljudi koji će u naše društvo unijeti duh pouzdanja i pokrenuti pozitivne snage. Lako je govoriti, ali s praznom novćarkom teško je planirati, a kamoli razmišljati. S druge strane nije sve ni u punoj novćarci. Dapaće, pokretaći

nerazdvojiv od jezika. A jezik je jedan i poseban, zaseban, u svim posebnostima kojima oblikuje biće dane nacije i narodnosti. Narodnost ne može postojati bez jezika, kazuju nam ovih dana državni tajnici dok mi govorimo o nekakvom hrvatsko-mađarskom identitetu, pri tome se zaklinjući u dvojezičnost. Iako nam je ponuđena i jed-

nojezičnost kao mogućnost. Nedavno sam putovala s gospodom koja mi je nakon nekoliko rećenica, iako se pozna-jemo već jako dugo, kazala: Branka, ja baš ne razumijem sve ako brzo govorite jer sam „Mađarka“. Ćudom sam se počela ćuditi, nije mi ni na kraj pameti bilo kako je ona Mađarica. Prihvatila je ponuđeni identitet svoga supruga i jaćala ga kroz ćinjenicu da je naućila i govor ljudi u mjestu u koje se udala. Koliko takvih primjera ima. Tim više ne mogu razumjeti pojedince

„U gospodarskoj smo krizi i mi, naša regija, kontinent, civilizacija kojoj pripadamo u svojevrsnoj je krizi, među inima i krizi identiteta, duboko uronjeni u krizu identiteta.“

ideja i nositelji poruka, na koje se nerijetko poziva naša civilizacija, uglavnom ih su gladni stvarali. Ćovjek je sve više sam, sjedi za volanom svog automobila i kroz prozor se suoćava s drugim licem, globalizirani svijet kao da je poremetio shvaćanja o smislu postojanja, života, o vrijednostima, odnosima... „U vremenima nepredvidivih i ćesto forsiranih promjena, potrebno je držati se provjerenih i ćvrstih oslonaca našega vjernićkog i nacionalnog postojanja. Na tom putu treba uvijek zapoćinjati od obitelji, koju valja ponovno otkriti kao glavnu baštinu ćovječanstva, zajednićki nazivnik i znak istinske i stabilne kulture, koja je u prilog ćovjeku“, rekao je nadbiskup. Što je ključna odrednica identiteta? Naravno, s gledišta Hrvata u Mađarskoj? Hoće li identitet saćuvati bezpogovorna integracija. Identitet je

koji već godinama sjede i rade, zaposleni su u ustanovama, recimo, „hrvatskim“ ili bar „dvojezićnim“, a nisu do sada naućili reći dobar dan na hrvatskom jeziku. Ili one ćlanove brojnih „hrvatskih“ udruga koji ne znaju hrvatski jezik, i zbog kojih cijela udruga ili zbornica mora govoriti mađarski, jer se drugo ne pristoji. Ne postoji narod pa ni narodnost bez živoga materinskog jezika, porućuje nam na otvaranju školske godine zamjenik državnog tajnika nadležnog ministarstva mađarske vlade koje se brine i o narodnosnim pitanjima. Zamislite, primjerice mađarsku narodnosnu zajednicu u narodnosnoj školi, recimo u Slovaćkoj ili Rumunjskoj, koja teži izgradnji mađarsko-slovaćkog ili mađarsko-rumunjskog identiteta. Kakav bi rezultat nastao?!

Branka Pavić Blažetin

OGLAS

U Državnom proraćunu Republike Hrvatske za 2012. godinu osigurana su financijska sredstva za pomoć hrvatskoj zajednici u Mađarskoj. Pozivaju se svi zainteresirani (narodnosne samouprave i društvene civilne udruge) da do 20. rujna 2012. dostave planove djelovanja za 2012. godinu i konkretne programe za koje traže potporu. U dopisu treba navesti i ime i prezime, telefon, e-mail adresu ili broj telefaksa kontakt-osobe te ime banke i broj bankovnog raćuna na koji se dodijeljena sredstva mogu doznaćiti. Projekti s podrućja Baranjske, Šomođske i Baćko-kišćunske županije dostavljaju se na Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pećuhu, na broj faksa: + 36 72 210 575 ili e-mail pećs@mvep.hr <mailto:pećs@mvep.hr>, a iz ostalih županija na Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti, na faks: + 36 1 354 13 19 ili na e-mail adresu vrhbp@mvep.hr <mailto:vrhbp@mvep.hr>.

Napominjemo da je za dobivanje nove financijske potpore potrebno poslati obraćun za prijede dodijeljena sredstva.

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti

Aktualno

Ministar Zoltán Balog usuglašavao s čelnicima državnih narodnosnih samouprava

Potkraj prošloga mjeseca, 24. kolovoza, ministar ljudskih resursa potaknuo je sastanak na kojem je usuglašavao stavove s predstavnicima 13 državnih narodnosnih samouprava o promjenama sustava podupiranja narodnosnih zajednica, održavanju ustanova, te o parlamentarnom zastupništvu narodnosti. Sastanku se odazvalo dvanaest predstavnika državnih narodnosnih samouprava, predstavnici rusinske državne samouprave nisu mu nazočili. Kako donosi portal Ministarstva ljudskih resursa, ministar Zoltán Balog istaknuo je potrebu zajedničkog korištenja prednosti činjenicom kako narodnosna pitanja, obrazovanje i kultura konačno pripadaju jednom ministarstvu, Ministarstvu ljudskih resursa. U svezi s održavanjem ustanova ministar Balog podvukao je kako u njemu prednjači Državna romska samouprava, a i druge narodnosti su napredovale. Važno je da održavanje bude uspješno, jer u novome krugu prema tome će Vlada ocijeniti može li se narodnostima povjeriti održavanje ustanova za njegovanje vlastite kulture i obrazovanja. Ministar još reče kako će doći do izmjene ustavnog sustava Temelnog koordinacijskog fonda „Wekerle” kao i do izmjene propisa, pri čemu računa na pomoć i mišljenje. Izložio je da će posredovanje u podupiranju spomenutog Fonda prijeći u nadležnost koordinacijskog fonda pod upravom Ministarstva ljudskih resursa (EMMI). Osvrnuo se i na to da vrijedi otpočeti pripreme za izbornu 2014. godinu, kada će se otvoriti mogućnost za parlamentarno zastupstvo narodnosti. Potaknuo je sudionike na razmišljanje, kako ostvariti pravo na punopravno parlamentarno zastupstvo narodnosti, odnosno da se pripreme i za takozvani sustav parlamentarnog glasnogovorništvu (pravo vijećanja bez prava glasa). Kako reče, nada se da će taj poticaj pozitivno primiti i susjedne države, te je izrazio nadu da će narodnosti dobiti priliku da se Parlamentu obraćaju na svome materinskom jeziku.

Jozo Solga, u ime HDS-a kod ministra Baloga

Hrvatsku državnu samoupravu na sastanku je predstavljao voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, koji je za Hrvatski glasnik kazao: Bio je to prvi službeni susret ministra i narodnosnih predstavnika. Poziv je stigao na adresu Saveza državnih samouprava te su se njemu odazvali predstavnici državnih samouprava. Dobro poznajemo ministra Baloga iz vremena kada je bio na čelu parlamentarnog Odbora za ljudska prava. Ministar je iznio svoje viđenje i izrazio radost što se u Ministarstvu ljudskih resursa spojilo sve što je bitno za narodnosti: kultura, školstvo i potpora. Sastanku su pribivali i državni tajnik zadužen za narodnosti György Hölvényi i zamjenik državnog tajnika Csaba Latorcai. Istaknuo bih kako je to bio prijateljski razgovor. Ministar je saslušao sve predsjednike koji su iznijeli niz operativnih problema koje bi trebalo riješiti. U svom obraćanju ukazao sam na problematiku narodnosnoga školstva u svjetlu novoga zakona o školstvu. Tražio sam da se omogućiti susret s državnim tajnikom zaduženim za školstvo jer do 30. rujna je rok da se samouprave ispod tri tisuće i iznad tri tisuće stanovnika izjasne o daljnjim načinima održavanja školskih ustanova.

Školstvo Hrvata u Mađarskoj

Na pitanje što taj rok znači za školstvo Hrvata u Mađarskoj i gdje je u toj priči zainteresiran HDS, Jozo Solga je kazao: Govorio sam uopćeno o važnosti za sve narodnosne zajednice u Mađarskoj s posebnim naglaskom na problematiku školstva Hrvata u Mađarskoj. Naime mi imamo nastavu hrvatskoga narodnosnog jezika u naseljima gdje je broj stanovnika ispod tri tisuće. Do 30. rujna mjesne samouprave trebaju se izjasniti mogu li od siječnja 2013. godine održavati

BUDIMPEŠTA – Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, njezin predsjednik Mišo Hepp saziva sjednicu Skupštine za 8. rujna 2012. godine, s početkom u 14 sati u santovački dom kulture (Kossuthova 56). Za sastanak predlaže ovaj dnevni red: 1) Izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izv. ršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. Referent: predsjednik; 2) Financijsko izvješće Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2012. godine. Referent: Joso Šibalin, ravnatelj; 3) Financijsko izvješće Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2012. godine. Referent: Stjepan Blažetin, ravnatelj; 4) Financijsko izvješće Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2012. godine. Referent: Štefan Dumović, ravnatelj; 5) Financijsko izvješće Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2012. godine. Referent: Tibor Radić, ravnatelj; 6) Financijsko izvješće Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2012. godine. Referent: Mišo Šarošac, voditelj ustanove; 7) Financijsko izvješće Hrvatske državne samouprave, Ureda i ustanova za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2012. godine. Referent: Mišo Hepp, predsjednik; 8) Modificiranje proračuna HDS-a, Ureda i ustanova za 2012. godinu. Referent: Mišo Hepp, predsjednik; 9) Pripreme programa Državnoga hrvatskog dana. Referent: Stipan Balatinac, predsjednik Odbora za kulturu, vjerska pitanja i šport. Na zatvorenom dijelu sjednice Skupštine predlaže sljedeći dnevni red: 1) Donošenje odluke o imenovanju ravnatelja Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležje. Referent: Mišo Hepp, predsjednik; 2) Donošenje odluke o dodjeli odličja Hrvatske državne samouprave u povodu Državnoga hrvatskog dana 2012. godine. Referent: Mišo Hepp i predsjednici odbora.

PEČUH – Hrvatsko se kazalište priprema za proslavu 20. obljetnice svog utemeljenja. Proslava je zakazana za 21. rujna, s početkom u 18 sati u Anninoj ulici prikazom monografije o kazalištu te premijerom kazališnog komada autora Jánosa Haya i Joška Rakića Danski kraljević, u režiji Laszlóa Bagossya.

BUDIMPEŠTA

Nova v. d. glavnog ravnatelja Mađarskoga prosvjetnog zavoda i Lektorata za likovnu umjetnost

Na skupu zaposlenih u Mađarskome prosvjetnom zavodu i Lektoratu za likovnu umjetnost (MMIKL), održanom 12. srpnja 2012. godine, László L. Simon, državni tajnik odgovoran za kulturu, osim predstavljanja novih zadaća Zavoda izjavio je da će Zavod ubuduće kao vršitelj dužnosti glavnog ravnatelja voditi Magdolna Závogyán.

Prema njegovim riječima, aparat i ustrojstvo Zavoda moraju biti osposobljeni za obuhvaćanje županijskih prosvjetnih ustanova, udruga i zadaća. Mora stvoriti metodičke preporuke, koje mogu pomagati sustavu prosvjetnih ustanova u preobrazbi koja se od njih očekuje društveno, gospodarski i kulturno.

László L. Simon, državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa odgovoran za kulturu, izjavio je kako će Lektorat za likovnu umjetnost, 2007. prisilno priključeni Zavodu, odvojiti, pa će djelovati kao dio Neprofitnog d. o. o. mađarskih stvaratelja, i zadržati stručnu samostalnost. On je zahvalio na radu dosadašnje glavnoj ravnateljici Eriki Borbáth, te predstavio novu v. d. glavnog ravnatelja Magdolnu Závogyán koja mora započeti preuređenje ustanove. Magdolna Závogyán do sada je radila kao referent za kulturu Ureda Bekeške županijske, među ostalima zadužena za nadziranje, usklađivanje prosvjetnih ustanova, te izradbu županijskih prosvjetnih strategija.

KUKINJ – Petnaestog rujna priređuje se II. Dan sela i praznik jesenskih plodova. Cjelodnevni programi počinju u ranim jutarnjim satima natjecanjima, sadržajima za djecu, nogometom, izložbom u mjesnom domu kulture, natjecanjem za najbolji kolač, misom i blagoslovom jesenskih plodova, natjecanjem u kuhanju paprikaša, plesno-zabavnim programima, sajmom kukinjskih poduzetnika, večerom za sve stanovnike naselja te balom uz Orkestar Juice. Među sudionicima programa je i KUD Ladislava Matuška koji će nastupiti u 18 sati i 30 minuta.

SIGET – I ovogodišnji Dani Zrinskih od 7. do 9. rujna obiluju brojnim sadržajima. U sklopu trodnevne manifestacije u sigetskoj će tvrđavi opet biti prikazan rock-muzikl Zrínyi 1566, autora i redatelja Leventea Moravetza (7. i 8., a bude li kiše, i 9. rujna). U muziklu nastupaju i članovi Zrinske garde iz Čakovca, a među glumcima je i Slaven Vidaković, ravnatelj pečuskoga Hrvatskog kazališta, u ulozi Bartolusa Gerecsa. Predstavu Zrínyi 1566 Moravetz je postavio premijerno na scenu u sklopu Dana Zrinskih 2009. godine. U ulozi grofa Nikole Zrinskog je Sándor Sasvári, a janjičara Pál Feke.

školsku ustanovu na teret svojih prihoda. Poznajući stanje na terenu, mislim kako ni jedna samouprava ne može iz svojih prihoda održavati školsku ustanovu. Pitanje je dakle kako će se dalje održavati narodnosna nastava ako te školske ustanove prijeđu u ruke države, koja će odrediti i pedagoški program te u kojem će naselju škola ostati.

Na pitanje je li nadležni ministar potpisao sve potrebne dokumente za nesmetan rad Hrvatske škole Miroslava Krleže, koja je od 1. srpnja u HDS-ovu održavanju, Jozo Solga je kazao: Stvar je u tijeku, potpisan je onaj ugovor čiju smo modifikaciju zatražili i koji se odnosi na santovačku ustanovu. Tamo su priznate one brojke što smo tražili (broj djece). Po saznanjima koja imamo, ugovor o pečuškoj školi je pred ministrom, ali je usput iskrslalo kako nadležno ministarstvo nije bilo svjesno činjenice da HDS školu ne preuzima na jednu godinu, nego dugoročno, najmanje na deset godina, pa se Vlada mora primiti obveze glede glavarine i potpore minimalno na deset godina. Traže se izvori iz kojih će se osigurati sredstva, ali nam je obećano kako će sve biti potpisano, samo ne znamo na koji broj djece. Ako nećemo dobiti potrebnu potporu, onda HDS ima pred sobom financijsku krizu. Po zakonu, po učeniku ide 230 tisuća forinti i ako to ne dobijemo, onda možemo imati minus i do 90 milijuna forinti, što HDS iz svoga proračuna ne može pokriti.

Godine 2014. parlamentarni zastupnik ili glasnogovornik

Već se znaju okvirne brojke proračuna za 2013. godinu (one su na razini 2012. godine), pa tako i proračuna HDS-a i ustanova čiji je uzdržavatelj HDS. Na pitanje je li na sastanku bilo riječi o proračunu za 2013. godinu, Jozo Solga je kazao ovo: Čuli smo kako će možda biti mogućnosti za modifikaciju proračuna, ali otprilike već znamo koji je taj okvirni iznos sredstava koja ćemo imati na raspolaganju. HDS računa na preporuke Mješovitog odbora po kojima mađarska vlada treba potpomagati ustanove koje je na održavanje preuzeo HDS, da njihovo financiranje uđe u državni automatizam. O tome ćemo mi, Hrvati, voditi posebne razgovore. Ministar je obećao potporu.

Na pitanje Hrvatskoga glasnika o čemu je bilo riječi kod razgovora koji su se ticali parlamentarnih izbora 2014. godine, Jozo Solga je reče: Potaknuo sam to pitanje kao tajnik Saveza državnih samouprava. Mislim kako je bolna točka svih narodnosti što po postojećoj zakonskoj normi nema šanse da izabere svoga punopravnog parlamentarnog zastupnika. Nažalost, vidim kako nije ni Vladin cilj da one brojnije narodnosti koje bi mogle ostvariti potreban prag za ulazak u Parlament, to ostvare. Tek jedna narodnosna zajednica ima priliku za to ako po sadašnjoj odredbi glasač treba birati između liste stranaka ili liste dane narodnosti. Ova izmišljotina glasnogovornik

narodnosti, po mišljenju predstavnika narodnosti, nije rješenje. Tražili smo ponovno otvaranje razgovora glede pitanja punopravnog parlamentarnog zastupstva manjina jer mislimo ako ostane sadašnja norma, narodnosti su drugorazredni državljani. Teško da će glasači (gubi se glas) izabrati glasovanje tek na narodnosnu listu na štetu stranačkih lista. Drugo je pitanje ne manje važno pitanje identiteta, kakav je identitet ako glasač (pripadnik narodnosti) neće glasovati na narodnosnu listu. Puno je pro i kontra na tapetu.

Smatram kako za neposredan izbor predstavnika narodnosti u Mađarski parlament neće se štošta mijenjati. U Parlamentu će biti 199 zastupnika plus neki manjinac u navodnicima. Kako vidim, Vladi nije ni cilj da svaka narodnost ima svojega glasnogovornika. Vjerojatno će se olakšati ulaz narodnosnoga glasnogovornika u Parlament, ali ne vjerujem kako će to puno pomoći brojno malim manjinama.

Savez državnih samouprava ima svoj izrađeni sustav biranja zastupnika za izravni ulaz u Parlament. Predložili smo razgovore na kojima se može raspravljati o našem prijedlogu. Nije nam po volji današnja zakonska odredba, a ako se njoj doda i prethodna registracija birača, o čemu ovih tjedana bruje mediji, ima mnogo problema. Mislim kako mađarska politika ide prema dokazivanju kako sve manje ima mađarskih državljana koji pripadaju nekakvoj narodnosti, birajući pri tome njezin identitet.

Rezultati „Popisa pučanstva 2011” još daleko

Na pitanje je li pri razgovorima bilo riječi o rezultatima Popisa stanovništva iz 2011, koji su zasada nepoznati, Jozo Solga kazao je sljedeće: Da, jer kod financijskih pitanja osnovica će iduće godine biti rezultat popisa pučanstva. Čuli smo kako do jeseni neće biti nikakvih rezultata, možda tek na proljeće, i kako će modificirati Vladinu odredbu glede diferencirane potpore, koja je sada pred Ustavnim sudom, jer mi smo se žalili na odredbu koja i izbore za manjinske samouprave i veličinu potpore veže za rezultate popisa pučanstva. Potaknuo sam i pitanje modifikacije zakona o samoupravama.

Državni tajnik gospodin Lázár predat će prijedlog za modificiranje zakona o samoupravama glede odredaba oko osnivanja zajedničkog ureda jer imamo teškoća s brojkom od 1500 stanovnika i 20% pripadnika narodnosti, ovih 20% trebao bi pokazati popis pučanstva. Rezultati popisa nisu poznati, pa ne vjerujem kako se može od 2013. osnivati zajednički ured po sadašnjim zakonskim propisima jer bi to bilo protuustavno. Kazano je kako rečeno treba uključiti u modifikaciju koju će podnijeti državni tajnik.

Branka Pavić Blažetin

Svečano otvorenje nove školske godine u Santovu

Nova školska godina, novi izazovi

U Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi i učeničkom domu u Santovu 2. rujna održano je svečano otvorenje nove, 2012/2013. školske godine, koje je upriličeno u mjesnoj športskoj dvorani. Prvi dan nastave bio je 3. rujna, a osmo-ljetno osnovno obrazovanje, u ustanovi koja od 2000. godine djeluje u održavanju Hrvatske državne samouprave, započeo je 21 prvašić.

Već po običaju, prvaše su dopratili, učenici osmog razreda

Pošto su, već po običaju, učenici osmog razreda iz vrtića dopratili prvake, svečanost je počela pjevanjem mađarske i hrvatske himne. Zatim su se prvašići predstavili malim pri-

Dio okupljenih – u prvom i drugom redu prvaši

Prvaši s učiteljicama Marijom Kovačev Milanković i Maricom Jelić Mandić

godnim programom, kazivanjem stihova na hrvatskom i mađarskom jeziku, koje je s njima posljednji put uvježbala odgojiteljica Anica Filaković.

Okupljene učenike, kolege i roditelje s rdačnim je riječima na hrvatskom i mađarskom jeziku pozdravio ravnatelj škole Joso Šibalin, među njima posebno dopredsjednicu Hrvatske državne samouprave Angelu Šokac Marković, kao i prvašiće koji su nas obradovali svojim prvim nastupom. Tom prigodom ravnatelj ukratko reče kako je sve spremno za početak nove školske godine, koja će trajati 182 radna dana, do 14. lipnja 2013. godine.

Obraćajući se najmlađima, uz ostalo reče: – Vama je ovaj dan još uzbudljiviji nego drugima, jer vam se, prekoračivši prag školskih vrata, otvorio jedan novi svijet, svijet slova i brojki pomoću kojih ćete doći do novih znanja i zanimljivosti o svemu što vas okružuje.

Poželjvši svima uspješnu novu školsku godinu, pozvao je učenike da marljivo rade, da iskoriste mogućnosti koje im se nude, pa rezultati neće izostati. Kako uz

Obraćajući se kolegama, uz ostalo reče: „Za nastavnika, učitelja nova školska godina znači nove izazove, nove zadatke, što je i ljepota našega poziva. Poznajući sve prijašnje uspjehe i rezultate, sigurna sam da ćemo se dičiti sličnima i ove školske godine.”

Uime održavatelja zahvalila je i roditeljima: „Želim vam zahvaliti što ste svoje najdraže povjerali našoj ustanovi, a vjerujem da ćemo vaše povjerenje i opravdati, jer ste djecu dali u dobre ruke. Svima vama, roditeljima, učenicima i kolegama želim dobro zdravlje, puno snage, ustrajnosti, radosti i uspješnu novu godinu.”

Nakon svečanosti otvorenja po razredi-

ostalo reče, cilj ustanove na odgojno-obrazovnom polju ostao je nepromijenjen, što znači da će zajedno s roditeljima i djecom dobro provjerenim i već uhodanim metodama nastaviti rad prema pedagoškom programu škole, te

zadržati sve tradicionalne sadržaje i aktivnosti. Oslanjajući se na učenički dom, nastojat će pridobiti što više učenika iz bliže i dalje okolice, a u tome očekuju pomoć roditelja.

Uime održavatelja okupljenima se na hrvatskom i mađarskom jeziku obratila dopredsjednica Hrvatske državne samouprave Angela Šokac Marković. Osvrnuvši se ukratko na minule ljetne ferije i doživljaje, koje će moći podijeliti jedni s drugima, ona je početak nove školske godine opisala kao novi susret, razmjenu lijepih doživljaja, ali i kao stjecanje novih znanja koja će ih bogatiti i zacrtati im put k ljepšoj budućnosti.

Izrazivši zadovoljstvo brojem prvašića, ona im se obratila s poticajnim riječima: „Čeka vas jedan novi svijet u koji će vas povesti vaša učiteljica. Ona će vam odgonetnuti mnoge tajne, a vjerujem da ste toliko vješti da će s prvim snijegom svaki od vas znati čitati, pisati i računati.”

Školsku godinu otvorio je ravnatelj Joso Šibalin, a uime održavatelja okupljene je pozdravila Angela Šokac Marković (druga zdesna), dopredsjednica Hrvatske državne samouprave

ma je održan i prvi roditeljski sastanak, a prvašići su, sada već u pratnji svojih učiteljica – Marije Kovačev Milanković i Marice Jelić Mandić – kročili u učionicu prvog razreda, upoznavajući se s novim okruženjem.

Iako je lani ustanovu napustio jedan od brojnijih naraštaja, broj učenika neće se bitno mijenjati, a dolaskom desetak novih učenika iz okolnih naselja čak će se malo i povisiti. Kako nam na naše zanimanje reče ravnatelj Joso Šibalin, u novoj školskoj godini upisan je 21 prvaš, a ustanova ima 174 učenika, od toga domalo 70 u učeničkom domu, i 65 djece u vrtiću. Za razliku od prošlih godina, posebno ohrabruje da je povišen broj u nižim razredima gdje sada ima sveukupno 93 učenika, a najbrojniji je 4. razred s 29 učenika.

S. B.

Intervju

Ustrajnim trudom za hrvatstvo u južnošomođskoj Podravini

Margita Romolic-Ese, voditeljica lukoviškog KUD-a Drava

Spomene li se naselje Lukovišće i posrijedi je hrvatska kultura, jedno se ime već odavno izdvaja, i to KUD-a Drava. U svakom desetljeću od 60-ih godina znalo se i govorilo širom Mađarske o lukoviškom KUD-u Drava. Da ovo ime i dan-danas postoji i živi u ovome kraju, možemo zahvaliti osobi koja se i sada marljivo i djelatno bori za opstanak materinskog jezika, kulture i za čuvanje hrvatskog duha u našoj mikroregiji, u južnošomođskoj Podravini, a to je bivša ravnateljica i nastavnica lukoviške škole, sadašnja voditeljica KUD-a Drava, gospođa Margita Romolic-Ese. Povodom pete godišnjice njezina rada u tom ansamblu, pitat ću je o aktualnostima oko „Drave“.

Razgovor vodio: Tomislav Bunjevac

Koji je to po redu naraštaj KUD-a Drava i kako se sjećate na prethodne?

Ako se dobro sjećam, to je već peti naraštaj „Drave“. Prvi je osnovao bivši učitelj Josip Gujaš, drugi pokojni Milan Popović. Tada su u „Dravi“ bili izvrsni plesači i svirači, gostovali su čak i u emisiji „Röpülj páva“, bili su pozvani i na Zagrebački folklorni festival i na još više nastupa širom Jugoslavije. Treći je naraštaj radio s pokojnim Jokom Bunjevcem tijekom 80-ih, a četvrti s mladom tadašnjom „Tanacovom“ plesačicom Marijom Dudaš-Gyöngyös. Od 2007. djeluje KUD Drava pod mojim vodstvom. U naš se rad tada uključio i poznati novoselski gajdaš Pavo Gadanji sa svojim vokalistima iz Novog Sela.

Koliko članova ima KUD Drava, kako izgleda sadašnji sastav skupine?

Skupa s plesačima, sviračima i tehničkim osobljem imamo 37 članova. Taj se broj, naravno, stalno mijenja. Ima tu članova od 14 do 80 godina. Djelujemo kao jedna velika obitelj. Ima tu djedova, baka,

mama, očeva, sinova i kćeri. Svi se naraštaji lijepo sporazumijevaju. Ponosni smo na svoj četveročlani orkestar i na naše bakice koje nam pomažu pri odijevanju i, ne u zadnjem redu, na naše stručne voditelje i plesače.

Tijekom tih pet godina koliko se obogatilo repertoar vaše skupine i tko za vas koreografira?

Prije svega, ako pomislimo na 70-godišnju karijeru Pavla Gadanjija, njegov je repertoar u izvedbi narodnih pjesama neograničen. Orkestar nam također ima cjelonočni repertoar, a imamo četiri koreografije plesova profesora Lenarda Trauma i jednu Józsefa Szávaia, voditelja pečušškoga Tanaca. Jedna nam je koreografija Podravski svatovac, druga Molba za kišu sa zanimljivim elementima podravskoga narodnog običaja, i još dvije koreografije podravskih plesova. Ovog rujna u Novom Selu sedmi put sudjelujemo u zajedničkoj koreografiji Vesne Velin sa svim podravskim ansamblima.

Koji su vam bili do sada najveći i najuspješniji nastupi?

Svi su nam nastupi posebno dragi i uvijek nam znače novi izazov. Najljepše nam je kad nastupamo pred našim ljudima u Podravini, koji najviše cijene naš rad. Mi ih uvijek obrađujemo našim plesnim blokovima iz Podravine i godišnjim božićnim koncertima. Stalni smo gosti na različitim priredbama u našim podravskim selima od Izvara do Starina.

Gostovali smo i izvan mikroregije: Kiseg, Petreda (Nagyeterd), Bata (Százhalombatta), Alap, Pečvar (Pécsvárad), Csokonavisonta, Pečuh, Bőszénfa, Siget, Budimpešta, Nagydobsza itd., a u Hrvatskoj Brezovica, Vlašići, Legrad, Đurđevac, Sopje, Suhopolje, Podravska Slatina, Veleševac itd. Najveći su nam uspjesi, naravno, naš Pavo Gadanji, legendarni gajdaš iz Novog Sela, koji je lani 18. kolovoza dobio nagradu Ministarstva ljudskih resursa „Majstor narodne umjetnosti“ u Budimpešti. Naš je orkestar 2010. osvojio nagradu „Najomiljeniji interpretatori“ u barčanskoj mikroregiji, a s plesnom skupinom smo sudjelovali na kvalifikaciji u Pečvaru.

Koji su planovi KUD-a Drava u budućnosti?

I nadalje nas čekaju nastupi u raznim selima, a listopada planiramo jubilarni koncert u Lukovišću, na koji želimo pozvati sve bivše i sadašnje članove KUD-a Drava i goste iz susjednih naselja s kojima smo nastupali na

mnogobrojnim priredbama, a želimo pozvati i naše prijatelje iz Veleševca.

Što vama posebno znači ovaj teški menadžerski rad oko kulturne skupine?

Kao nastavnici hrvatskoga jezika i osobi koja je odrasla u Podravini, sav ovaj trud mi znači nešto veličanstveno za naše hrvatstvo koje je vidljivo u velikoj opasnosti. Hvala Bogu, naša je mladež vrlo odana našoj kulturi, običajima i materinskom jeziku, pa rado dolazi na sve priredbe KUD-a Drava. U ovoj socijalno i psihološko siromašnoj mikroregiji velika je potreba za takva druženja ne samo za mlade nego i odrasle. U KUD-u Drava svi se osjećaju kao da su u velikoj obitelji. I ne u zadnjem redu, želim se prisjetiti svojega pokojnog oca Josipa Romolice koji je bio s Pavlom Gadanijem i Đurom Dudašem vodeći pjevač nekadašnjeg KUD-a Drava.

Za uspješan rad tako brojne udruge treba i podosta materijalne potpore. Kako vodstvo KUD-a Drava rješava materijalne zadatke?

Ponajprije KUD Drava djeluje kao civilna udruga, a novčane potpore dobivamo od hrvatskih samouprava od državne i županijske do seoskih, pa i iskorištavamo sve prilike raznih natječaja. Ovim putem želim zahvaliti u ime našega KUD-a svima koji su do sada novčano potpomagali naš rad, i nadamo se da možemo računati na njih i ubuduće.

Hvala na razgovoru. KUD-u Drava i njezinoj voditeljici, gospođi Margiti Romolic-Ese, želimo i nadalje velike uspjehe u radu i mnogo strpljivosti i izdržljivosti!

KERESTEŠ – Nimška samouprava i Farska općina Keresteša Vas srdačno poziva na spravišće crikvenih jačkarnih zborov u Pinčenoj dolini ter potom na trgadbenu povorku, 8. septembra, u subotu. U mjesnoj crikvi Sv. Mikule, u 13 uri se začme skupni program, na kom bude časni gost ministar obrane, dr. Csaba Hende. Nastupaju jačkarni zbor Rozmaring iz Gornjega Četara, mišani zbor Slavuj iz Hrvatskih Šic, Mišani zbor iz Narde, Mišani nimški zbor iz Pornove, ženski zbor Ljubičica i mjesni jačkari. Od 15 uri se gane trgadbena povorka ka će durati do noći, uz ugodnu zabavu.

TURAN – Hrvatska samouprava ovoga ugarskoga naselja Vas najsrdačnije poziva na Turan 8. septembra, u subotu na školski dvor u veliki šator, kade se priredjuje prvi hrvatski bal. Ulaznice su za 800 Ft, svira Karambolo. Drugi dan, u nedilju svakoga rado čekaju na II. Hrvatski dan, na isto mjesto kot i dan prlje, kade goste primaju od 15 uri, u pratnji hrvatskih melodijov. Od 17 uri počinje kulturni program u kom nastupa već od 120 izvodjačev i iz okolišnih sel, štoveć i od Hrvatske. U otpodnevnom programu sudjeluju društva, HKD Gradišće iz Petrovoga Sela, pjevački zbor Narda, mjesni ugarski zbor, Ženski zbor Peruška Marija, zbor Djurdjice iz Sambotela, HKD Četarci i Varaždinski tamburaši. Sa svečanim govorom će nazočne pozdraviti Štefan Krizmanić, predsjednik Hrvatske samouprave u Željeznoj županiji, György Kovács, načelnik Turna i Tamaš Ostrošić, predsjednik Hrvatske samouprave u ovom naselju. Do polnoći će petrovski svirač Janoš Timar osigurati ugodnu zabavu.

KOLJNOF – U ovom naselju 15. septembra, u subotu, se pripravljaju stanovnici na atraktivne dogodjaje. Naime, ta dan će se održati Narodnosni dan Jursko-mošonsko-šopronske županije, a otpodne sami Koljnofci pozivaju sve nazočne na trgadbenu feštu. U okviru županijskoga dana pripadnici narodnih grup sa područja cijele županije u narodni nošnja se očekuju do 9.30 uri pred mjesni Kulturni dom, otkud će se ganuti šarena povorka do Hodočasne crikve. Početo od 10.30 uri se služi svečana maša u celebriranju koljnofskoga farnika Antala Németha. Pozvani gosti idu na objed u mjesni restoran Levanda, a od 13 uri se gane trgadbena povorka sa različitim štacijami, nukanjem vina i mulatovanjem. U 14.30 uri svečani govor će održati dr. Imre Szakács, predsjednik Skupščine Jursko-mošonsko-šopronske županije, a u kulturnom programu nastupaju: Puhački orkestar iz Ágfalve, Hrvatsko kulturno društvo Kajkavci iz Umoka, Romska grupa iz Csorne, poljski jačkarni zbor iz Jure, Folklorna grupa Koljnofsko kolo, Nimška folklorna grupa iz Agendofa (Ágfalva) i Ogranak seljačke sloge iz Buševca. Uvečer od 20 uri svira petroviska Pinkica.

Đuro Jakšić primio odličje „Pro urbe Mohač”

U okviru gradske svečanosti u povodu mađarskog Dana državnosti, 20. kolovoza, dodijeljena su ovogodišnja odličja Grada Mohača. Među nagrađenima (njih 14) je i Đuro Jakšić, predsjednik Čitaonice mohačkih Šokaca, kome je dodijeljeno najveće gradsko odličje „Pro urbe”, za dugogodišnju istaknutu djelatnost na korist grada Mohača. Tom mu je prigodom uručena spomen-plaketa, diploma i novčana nagrada. Tim odličjem nagrađeni ostvaruju pravo vijećanja na sjednicama gradskog vijeća, te na besplatno posjećivanje priredaba gradskih ustanova.

Kako stoji u obrazloženju, Đuro Jakšić njeguje plodne odnose njeguje s gradskim vodstvom i s Generalnim konzulatom Republike Hrvatske u Pečuhu. Zastupnik je Hrvatske samouprave grada Mohača i zastupnik Skupštine Hrvatske državne samouprave. Osam godina bio je na dužnosti dopredsjednika, a posljednjih pet godina predsjednik je Čitaonice mohačkih Šokaca. Njegovo zalaganje priznaje i mjesna zajednica šokačkih Hrvata. Kao predsjednik šokačke udruge zaslužan je što je „Grahijada“, tradicionalan festival kuhanja graha u glinenom loncu izrasla u gradsku priredbu. Zalaže se za njegovanje tradicije, te za oživljavanje pomalo već zaboravljenih običaja. Za njega se veže i pokretanje priredbe Pranje na Dunavu, koje je ove godine organizirano četvrtu godinu zaredom. Sudjelovao je u organiziranju niza kulturnih priredaba koje promiču dobar glas grada Mohača u tuzemstvu i inozemstvu. Uvijek mu je očuvanje hrvatske kulture bilo pri srcu, a dugo godina radio je na tome da se pokrene nastava hrvatskoga jezika u školi.

- hg -

Bartolovo u Đukiću

U udaljenijem dijelu grada Pečuha, u Đukiću, 26. kolovoza slavilo se prošćenje ovdje nalazeće kapelice, kapelice Svetog Bartola. Građena je 1749. g. na poticaj nekog pustinjaka. Nekoć su i u ovom dijelu grada Pečuha živjeli Hrvati, a nečiji potomci još i sada ovdje žive, ili imaju svoje vinograde, pa su se na prošćenje okupili i Hrvati i Mađari zajedno.

U prijepodnevnim su se satima služile mise, i na hrvatskom i na mađarskom jeziku, koje je predvodio Norbert Nagy, svećenik augustinske crkve (nekoć svećenik u Martincima, a potom u Mohaču). Bile su ovdje i članice Ženskoga pjevačkog zbora „A. Šenoa” koje su svojim pjevanjem uljepšale hrvatsku misu. Pokraj crkve našli su se stolovi puni kolača, pogačica, što su ispekale vješte ruke mještana, kako bi nakon mise u obiteljskom oz-

račju svi okupljeni skupa slavili uz pjesmu i ples zbora „A. Šenoa” i svirku Orkestra Vizin.

Nakon druženja svatko se vratio svojoj kući veselo, s kupljenim medenjacima i svijećama, te s lijepim uspomjenama, očekujući sljedeće okupljanje u Đukiću.

V. Velin

Foto: Á. Kollár

VIROVITICA, SELURINCE – Milanu Vanduri, tajniku Hrvatske gospodarske komore – virovitičke Županijske komore, 17. kolovoza na svečanoj sjednici u selurinskom poglavarstvu uručeno je priznanje: Nagrada za međunarodne odnose grada Selurinca. Svečanosti je nazočila i Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu ističući aktivnosti HGK – Županijske komore u Virovitici i Milana Vandure u jačanju prijateljstva Hrvatske i Mađarske, osobito u Baranjskoj, Šomođskoj i Zalskoj županiji.

Visoko priznanje u Dvorani za svečanosti Gradske kuće uručio je selurinski gradonačelnik Marko Győrfvály. U obrazloženju je među ostalim rečeno kako je Vandura svojim petnaestogodišnjim djelovanjem izgradio kulturne i gospodarske veze dviju zemalja, utemeljio suradnju grada Selurinca s hrvatskim komorama, udrugama, društvima, tvrtkama, općinama i gradovima.

Poticatelj je i organizator gospodarskih sajmova u Virovitici i Slatini, na kojima se predstavljaju gospodarstvenici iz Selurinca. Na polju kulture ustrojio je suradnju i gostovanja mađarskih kulturno-umjetničkih udruga u Virovitici, Pitomači, Koprivnici i Slatini te obrnuto. Na međunarodnim forumima podupire prerastanje magistralne ceste broj 6 u autocestu koja bi od Pečuha i Selurinca preko Sigeta i Barče, Virovitice i Bjelovara bila priključena na autocestu do Zagreba. Više od deset godina organizator je međunarodnih malonogometnih turnira na kojima sudjeluju Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Mađarska, gdje Mađarsku zastupa Selurince. „Zahvaljujući njegovu djelovanju ime grada Selurinca postalo je poznato u Hrvatskoj”, zaključio je čestitajući mu na svemu što je učinio gradonačelnik Győrfvály.

Trenutak za pjesmu

Pere Ljubić

Pusta brda

Lozje se po naših
bardih razbolilo:
Pručje je usahlo,
lišće požutilo.

Izginulo tako
i već nan ga ni,
zemlja se po bardih
tužno čarnjeni.

Pusta su nan barda
gore nad selima;
i pusto je, pusto
u našim judima.

I zato su tako
škoji žalosniji,
jer su barda pusta
a narod bidniji.

Potonjski Kolo-festival

Svetu misu u potonjskoj crkvi zadnji put je predvodio svećenik Augustin Darnai

Mjesna i Hrvatska samouprava sela Potonje, te Hrvatska samouprava Šomodske županije 11. kolovoza priredile su manifestaciju naziva Kolo-festival uz potporu od 1 198 000 forinti iz Europskog fonda Leader iz programa Europa koji ulaže u seoska područja Europskog fonda za razvoj sela i poljoprivrede. Dan je otpočeo malonogometnim turnirom u kojem su se momčadi hrvatskih samouprava iz Podravine borile za ovogodišnji „Kup sela Potonje 2012“. Cjelodnevni programi tematski su bili usredotočeni na športska druženja, narodne običaje, ples i pjesmu, kolo, kaže za Hrvatski glasnik potonjski načelnik Tamás Reisz.

Već od ranih prijedopnevnih sati djeca su zauzela skakaonicu i trambulin, uživali u ponuđenim sadržajima, a odrasli su mogli nazočiti otvaranju izložbe Jozse Fučkara, slikara podravskega motiva. Priredjen je i objed

na koji su pozvani svi stanovnici sela i gosti, a dan je nastavljen proglašenjem rezultata i predajom odličja najboljim športašima, te vožnjom konjskom zapregom i međunarodnom nogometnom utakmicom između nogometnih klubova Gornje Bajze i Potonje, kulturno-zabavn-folklornim programom.

Malonogometni turnir u prijepodnevnim satima za „Kup sela Potonje 2012“ okupio je devet momčadi iz svih podravskega hrvatskega naselja. Prve su se ogledale izvarska i nadaadska momčad. Prvo mjesto turnira i „Kup sela Potonje 2012“ ove je godine pripalo domaćinima, drugo novoselskoj, treće dombolskoj, a četvrto mjesto izvarskoj momčadi. Priznanje

Rezultate u malom nogometu obznanio je potonjski načelnik Tamás Reisz

Mnogobrojna publika, ugledni gosti

za najšportskiju momčad primili su Nadatadani.

Poslijepodnevna prijateljska utakmica između momčadi dvaju prijateljskega naselja Gornje Bajze i Potonje završila je pobjedom Potonjana – 4 : 1. Selo Gornje Bajze već desetljećima njeguje prijateljske veze s Potonjom, pa izaslanstvo tog naselja i športaši svake su godine sudionici hrvatskega događanja u Potonji. Međusobni posjeti su učestali jednako kao i športska druženja. Pred početak nogometne utakmice na velikome nogometnom igralištu u svečanim okvirima predana je na uporabu svlačionica s novom opremom za koju je mjesna samouprava putem natječaja Leader dobila 1,5 milijuna forinti potpore. Promijenjene su klupe, ormari, stolovi, kupljen je suvremen traktor-kosilica...

Od 17 sati u mjesnoj crkvi služena je sveta misa na hrvatskom i mađarskom jeziku. U sklopu misnoga slavlja vjernici su se oprostili od svoga duhovnog pastira, svećenika Augustina Darnajaja koji je s njima proveo tri godine, a pečuški biskup ga je od kolovoza premjestio na službu u Sásd. U ime Potonjana, velečasnom Darnajaju zahvalio se načelnik Potonje Tamás Reisz.

Nakon mise uz mnogobrojne posjetitelje iz Potonje, a i iz okolnih podravskega naselja, te uz nazočnost generalne konzulice Ljiljane Pancirov, Miše Heppa, predsjednika Hrvatske državne samouprave, Ottóa Karvalicsa, parlamentarnog zastupnika, te uza zastupnike hrvatskega samouprave podravskega sela otpočeo je kulturni program u kojem su nastupili KUD Podravina iz Barče u pratnji Orkestra Vizin, Stipan Đurić i mlada partnerica koji su izveli poznate zabavne pjesme iz raznih opereta na mađarskom i hrvatskom jeziku, KUD Drava, te na kraju Barna Lipics i Evelin Reil s poznatim mađarskim pjesmama. Nastup Stipana Đurića na hrvatskom i mađarskom

jeziku s izvedbom dijelova iz poznatih opereta, šansona svidao se gledateljima unatoč velikoj hladnoći koja se te večeri spustila na ljetnu noć. Potonjski Kolo-festival okupio je šeststotinjak ljudi koji su uživali u cjelodnevnom hrvatskom ozračju, uza zastave, pjesmu i ples. Dan je završen balom uz Podravkinu glazbu i uz DJ Pauka.

Vesna Velin

Parlamentarni zastupnik Ottó Karvalics obratio se okupljenima

Nogometne momčadi Gornje Bajze i Potonje ispred obnovljene svlačionice potonjskega NK

IV. festival češnjaka u Baćinu

Pučka veselica i gastronomsko natjecanje

Hrvatski šator na Festivalu češnjaka posjetila je i Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu

Ima jedan dan, svima Baćincima drag, a to je dan češnjaka, ili bijelog luka, koji je u životu Baćina prisutan već stoljećima, a sve do danas mnoštvo obitelji bavi se njegovim uzgojem, odnosno proizvodnjom. Stoga je na poticaj dvaju zanesenjaka, prije nekoliko godina pokrenuta i cjelodnevna kulturno-gastronomsko i zabavna priredba koja je opravdala svoje postojanje. Iz godine u godinu okuplja sve više sudionika, posjetitelja i gostiju. Na kraju dana preraste u pučku veselicu s više tisuća ljudi. Tako je ove godine u rackohrvatskome naselju Baćinu 4. kolovoza održan već IV. festival češnjaka i gastronomsko natjecanje.

Češnjak se upotrebljava u kulinarstvu i pučkoj medicini. Smatra se da potječe iz sred-

nje Azije, ali poznavali su ga već i stari Egipćani, Grci i Rimljani. Rabi se najčešće kao začim, bilo kao sirov bilo u kuhanju različitih jela. Njime se koriste i za pripremanje raznih peciva, salata, ali se od njega pravi i ulje. Kroz povijest pripisivala su mu se različita mistična svojstva te se vjerovalo da štiti od demona, vukodlaka i vampira.

Cjelodnevni program na otvorenome, pokraj mjesnog nogometnog igrališta, u jutarnjim satima otvoren je memorijalnim malonogometnim turnirom, a tijekom prijedneva održano je i natjecanje u pripremanju domaćih kolača i peciva, ali i u kuhanju što je ponovno privuklo mnoštvo sudionika i posjetitelja. Provedena su i razna gastronomsko predstavljanja, izložba torti, a bijeli luk obi-

lježio je i dekoraciju mnogobrojnih šatora. Domaćica Festivala ove godine bila je Réka Rausch, glavna i odgovorna urednica Kalačke televizije.

Tijekom dana održani su razni popratni kulturno-zabavni sadržaji za djecu i odrasle, priređeno je i natjecanje u ljepoti vezano za češnjak. Glavni je pokrovitelj priredbe bio parlamentarni zastupnik Sándor Font, predsjednik Obora za poljodjelstvo, koji je otvorio ovogodišnji Festival češnjaka.

Mjesna hrvatska zajednica otпочetka sudjeluje na Festivalu češnjaka, pridonosi uspjehu priredbe, šarenilu kulturnih sadržaja. Članovi HKUD-a „Vodenica”, s potporom baćinske Hrvatske samouprave, i ove su se godine predstavili jednim od najljepše urešenih, a možda i najljepšim šatorom, te iznimnim gostoprimstvom. Premda ove godine nije bilo gostiju iz Hrvatske, našla se dobra kapljica – hrvatska travarica, orahovača i vranac. Za objed se kuhao izvrsni „bečarski gulaš”, koji je opet oduševio ne samo sudionike nego i priznati stručni žiri. Hrvatski šator na baćinskom Festivalu češnjaka uveličala je i Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu.

Osim drugih, u prigodnome kulturnom programu nastupili su Pjevački zbor Kulturne i narodnosne udruge „Ružmarin”, KUD „Vodenica” i Orkestar „Zabavna industrija” iz

Sve u znaku češnjaka, čak i dekoracija

Prigodni kulturni program svojim nastupom obogatio je i domaći HKUD „Vodenica”

Baćina. Zaplesalo se i kolo, a nakon proglašenja rezultata gastronomskog natjecanja okupljene su zabavljali sastav „Dupla Kávé” i grupa Stabil Frazír. Za dobro raspoloženje tijekom večeri do sitnih sati pobrinuo se István Tamaskó i Retro Disco s DJ Captainom. Priredbu su obogatile vrijedne nagrade i tombole.

Tekst i slika: S. B.

Običaj mohačkih Hrvata

Kazuju mi mohački Hrvati kako su grah u glinenom loncu kuhali tek oni, a Šokci iz Olasa, Vršende, Minjoroda ili Santova nisu ga tako kuhali. Ja im vjerujem iako su ga ove godine, 4. kolovoza, u tamošnjoj šokačkoj četvrti te Táncsicsevoj i obližnjim ulicama kuhali mnogi, onako iz zabave, razonode i radi festiva. A sve je počelo prije devetnaest godina oživljavanjem nekadašnjeg običaja, oko čega se u dvorištu Čitaonice mohačkih Šokaca ili Kera, kako kazuju Šokci, okupila nekolicina njezinih članova natječući se pri tome tko će skuhati bolji grah. Okupljanje je za nekoliko godina postalo toliko masovno da je već peta Grahijada izgubila natjecateljski karakter, pa su ga organizatori, Čitaonica mohačkih Šokaca, nazvali Festivalom graha. Neumorni predsjednik Čitaonice mohačkih Šokaca Đuro Jakšić bio je moj ovogodišnji domaćin. Nije bilo lako držati pod nadzorom događaj koji je i na gradskoj razini velika i istaknuta manifestacija, što nam je potvrdila dogradonačelnica Zsuzsanna Lebő Kász koja je zajedno s generalnom konzulicom Ljiljanom Pancirov zapalila prvu vatru točno u 14 sati. Vrućina od 40 stupnjeva kao da nikome nije smetala, ni kuharima pokraj ognja, ni sviračima, ni posjetiteljima, prodavačima, a ni folklorasima, članovima KUD-a Šokačka čitaonica, koji su pod vodstvom svoje učiteljice Beate Janković izveli prigodan program uz pratnju Orkestra Šokadija.

Preci šokačkih Hrvata bili su ratari, radili su na zemlji i živjeli od nje. U vrijeme poljskih radova od jutra do sutra bili su na zemlji, a trebalo je i jesti. I tako dok su oni kopali, brali, želi, grah se u glinenom loncu, što ga je grijala vatra, polako, ali sigurno kuhao. Naravno, grah kuhati u glinenom loncu mogu i oni koji ne prakticiraju šokaštvo u svome svakodnevnom životu, čitam ovih dana i slažem se s pročitanim. Neki će tek kuhanjem graha pokazati jednom godišnje kako su sačuvali djeliće iz života svojih predaka.

Kaže mi starina Ivo Tomašev kako je i on bio jedan od šestorice onih koji su počeli kuhati grah u dvorištu Šokačkog kera, doda-

jući kako je u Mohaču bilo tri familije imena Tomašev, a njegov otac da je bio iz Berega (Bački Breg) te kako mu unuk pohađa Hrvatsku gimnaziju Miroslava Krležje. Savjetuje mi da glineni lonac sa žicom nabavim kod Lakatosa, a odaje mi i recept za desetolitreni lonac, ćup: prave šokačke dimljene šunke što više od pola do kile, kilo graha, mrkve, peršina, luka, češnjaka, malo ljute paprike, mljevene paprike, lonac namočiti prethodnu noć u vodi, sve staviti, naliti vodom, zapaliti vatru i kuhati 4-5 sati, a ako volim, mogu i trgance natrgati. Ispred kuće Valerije i Lacija Kovačevića, stol za kojim sjede znanci, i velika vatra, dvorište prepuno djece, oko vatre naslagalo se 29 lonaca, među njima najmanji od litre i najveći od 13 litara, društvo Hrvata i njihovih prijatelja, kaže mi Stipan Bubreg, dopredsjednik Čitaonice mohačkih Šokaca. On je počeo kuhati tek od pete Grahijade pošto je na tavanu u Vadi našao stare lonce, isprobao je i naučio. Neki njegovi lonci imaju više od sto godina. Najvažnije je, veli Stipan, da se okupimo,

Prvu vatru zapalile su mohačka dogradonačelnica Zsuzsanna Lebő Kász i generalna konzulica Ljiljana Pancirov

društvo je veliko, ali uvijek i u društvu treba biti 3-4 čovjeka koji vuku, zovu, okupljaju, inače ne ide. Stipan je ponosan na KUD Šokačke čitaonice, on vodi veliku skupinu, a tri male (koje pohađa ukupno šezdesetak djece) Beata Janković. Ima mnogo djece iz mješovitih brakova, ali već treću godinu u Mohaču uspijevaju pokrenuti razred u kojem se uči hrvatski materinski jezik, s velikim brojem prijavljenih. I tako od stola do stola, negdje mogu zastati jer poznajem kuhare, a ima i mnogo onih koje uopće ne poznajem. Šteta. Atrakcija koja polako prelazi granice grada na Dunavu, što ga oblikuju šokački Hrvati i njihova tradicija u velikoj mjeri i danas. Mnoštvo stolova, kuhara, lonaca, vatarra, ove se godine ulicama šetalo, neću pretjerati ako napišem brojku od dvije tisuće ljudi. Mohačani, ali i mnogi drugi s dalekih strana. Sve je bilo izvršno, pogotovo gostoprimstvo i grah kod Đure Jakšića, i kolači gospode Eve. Opraštajući se pogledom od kavaljade ljudi, primijetila sam kako bi bilo dobro da poziv na mohačku Grahijadu s velike vrpce nad ulicom mogu pročitati i na hrvatskom jeziku. Možda dogodine.

Branka Pavić Blažetin

Starina Ivo Tomašev pričao mi je o počecima Grahijade u organizaciji Šokačke čitaonice

Festival su otvorili generalna konzulica Ljiljana Pancirov, mohačka dogradonačelnica Zsuzsanna Lebő Kász i predsjednik Čitaonice mohačkih Šokaca Đuro Jakšić, uz Orkestar Šokadiju

9. nagradni natječaj književnih i novinarskih radova Zlatna ribica

U kategoriji *Pismo dragoj osobi* najbolja Mohačanka Ana Mihaljević

Hrvatska matica iseljenika – podružnica Rijeka raspisala je i 2012. godine 9. nagradni natječaj književnih i novinarskih radova Zlatna ribica, u kojem su sudjelovali učenici hrvatske nastave, te učenici koji u inozemstvu pohađaju i druge oblike organiziranog učenja hrvatskoga kao materinskog jezika. Taj je natječaj poduprlo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Teme književnih radova bile su: Pahuljice padaju, ili Najluđa igra, ili Kako bih se ponašao/la kao roditelj – za dobnu skupinu od 6 do 12 godina; i Pismo dragoj osobi, ili Božić u mojoj obitelji, ili Život bez mobitela – za dobnu skupinu od 13 do 15 godina, te Mirisi i okusi Hrvatske u mom domu, ili Mi smo medijska generacija, ili U mojoj zemlji čude sa – za dobnu skupinu od 16 do 18 godina. Teme novinarskih radova za dobnu skupinu od 13 do 18 godina bile su: Moj grad, ili Hrvatska u Europi – moja vizija budućnosti,

đarske, Makedonije, Njemačke, Rumunjske, Rusije, Slovačke, Srbije, Švicarske i Velike Britanije. Učitelji mentori obradili su zadane teme s učenicima te odabrali radove za Natječaj. Povjerenstvo u sastavu dr. sc. Karol Visinko, red. prof. na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Rijeci; Marica Zrilić, profesorica hrvatskoga jezika u brajdanskoj osnovnoj školi, te Linda Grubišić Belina, prof., viša savjetnica za hrvatski jezik pri Agenciji za odgoj i obrazovanje, imalo je složenu zadaću da iz mnoštva dobrih radova odabere ponajbolje. Među prvonagrađenima je i naša Ana Mihaljević iz Mohača.

Ana Mihaljević, kao učenica 8. razreda mohačke Gimnazije „Kisfaludy Károly”, poslala je svoj pismeni uradak na 9. natječaj književnih i novinarskih radova Zlatna ribica 2012. i u kategoriji Pismo dragoj osobi (dobna skupina od 13 do 15 godina) osvojila prvo mjesto. Nju je pripremila prof. Marija Prakatur-Csoka. Za čitatelje Hrvatskoga glasnika, s Aninim dopuštanjem, objavljujemo njezin napis i čestitamo na uspjehu.

Draga moja Bako!

Evo, prošle su već tri godine kako nisi više s nama. Uvijek nam fališ, ali više ne boli toliko tvoj nedostatak. Nekako smo se navikli i ovako. Ostala si s nama u mislima i u najljepšem sjećanju. Mislila sam ti napisati što se dogodilo s nama u posljednje tri godine, iako sam uvjeren da si ti s nama i da sve vidiš. Nadam se da si ti dobro i da ti je lijepo u Raju!

Mi smo dobro. Upisala sam se u gimnaziju od 7. razreda. Tu mi se jako sviđa. Dobro učim, i imam puno prijatelja. Zamisli, idem u razred s nekom djetom s kojima sam išla u vrtić! Učim i hrvatski jezik. Predaje mi teta Maca, znaš nju, ona je i mamu učila. Prošle godine sam bila treća na zemaljskom natjecanju. Učim i njemački jezik. Dobro mi ide. Upravo se spremam na

Izradila: Dijana Kovачić
iz Fifehaza

jezični ispit. Nadam se da ću uspjeti! Počela sam svirati tamburicu, kod „Józsi bácsi”. Bili smo na njihovom koncertu, pa mi se toliko svidjela ta mala tamburica da sam odlučila da ću i ja naučiti svirati. Mama je posudila od ujaka njegov instrument, pa mi je pokazala što je ona učila u glazbenoj školi kad je bila mala. Za jedno poslijepodne sam naučila sve što je ona za dvije godine. Jako se iznenadila, i rekla je da sam nadarena. Odmah me je odvela u glazbenu školu. Tata mi je iz Hrvatske donio tamburicu. Odonda ne prestajem svirati. Već imam i svoj ženski orkestar. Zovem se Dunavkinje. Mogu ti reći da smo prilično popularne. Upravo nam je izašao prvi CD. Puno nastupamo. Jako volim svirati. Odlučila sam da bih htjela studirati na Glazbenoj akademiji, mada mamu još ću morati malo uvjeravati o tome. I ona me podržava u sviranju, posebno je ponosna na mene, samo misli da život svirača nije baš za žene. Možda je i u pravu, ali ću ja dokazati da ću uspjeti!

Mišo je pošao u školu. Već ide u drugi razred. Dobro uči i voli ići u školu. I on uči hrvatski jezik. Najbolji je u razredu. Počeo je svirati harmoniku, ali je odustao. Pretežak mu je instrument, pa je stenjao dok je vježbao, a i nije baš volio vježbati. Mislio je da će samo uzeti harmoniku i odmah će znati svirati. Mama se ljutila na njega, jer je rekla da je on još mali za to, ali je on toliko htio. Zatim je htio postati bubnjar. Tata mu je donio udaraljke. Prvi dan je porazbio sve lonce i lavore po kući, pa se mama užasno ljutila i na njega i na tatu. No sve u svemu, sada ne svira. Ima još vremena. I on je počeo plesati u KUD-u. To voli, kao i ja. Toliko je sladak! Zamisli, mali zločko ne da da ga ljubim. Kad god mu priđem, on me tuče. Mama stalno govori da ga ostavim na miru, ali ne mogu odoljeti. Stoga se puno tučemo. Ljetos je slomio ruku. Pao je u dvorištu. Bilo mu je gadno cijelo ljetos u gipsu, a i nama, jer se nismo išli kupati. Već ja zarasla ruka, i sve je u redu.

I mama je dobro. Zamisli, donijela je tvoj šivaći stroj, pa je naučila šivati. Izrasli smo šokačke nošnje koje si nam ti sašila, pa nam je ona morala praviti nove. Dosta dugo se mučila, ali je nakraju uspjela. Jako su lijepe. Skoro kao tvoje, ali nemoj joj to reći. Znaš, život nije isti bez tebe. Sretni smo, puno se smijemo i dobro se snalazimo, ipak nam nedostaješ! Pozdravi sve naše tamo u Raju, stare bake i djedove! Mama često priča i o njima. Budi i dalje s nama i čuvaj nas! Sigurno ti nije dosadno, zadajemo ti dosta posla, jer nismo baš neke mirne bučice. A mogla bi i šapnuti nekako u snu mami od čega su tvoje palačinke bile onako ukusne!

Puno-puno te volimo!

Anči

Ana će o sebi reći: Zovem se Ana Mihaljević. Imam 14 godina. Idem u deveti razred, jako sam dobra učenica. U mojoj gimnaziji učim i hrvatski jezik. Pohađam glazbenu školu, sviram tamburicu i glasovir. Rado plešem i nosim šokačku narodnu nošnju.

ili Imam dvije domovine. Na Natječaj se odazvalo 428 učenika s 51 učiteljem mentorom iz 14 država, i to: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Francuske, Italije, Kanade, Ma-

HKD Gradišće proslavio dijamantni jubilej

Na petrovskom svečevanju 60 lit skupa sudjelovalo 155 bivših i sadašnjih tancošev

Pred šezdesetimi ljeti je utemeljena petroviska folklorna grupa, zahvaljujući oduševljenom učiteljskom paru Kocsis. Oni su čvrsto odlučili da će nešto poduzeti za mlade ljude, a sakupljanjem i očuvanjem folklornoga kinča, za drugim svitskim bojem, dali su osnovnu garanciju za bogati kulturni žitak. U ovom djelovanju desetljeća su odbijala pri tancanju, guslanju, jačenju i igrokazanju jer je na početku Društva još sve slišilo skupa, a potom su jedan za drugim, tančoši u HKD-u, jačkarice u zboru Ljubičića, svirači u sastavu Koprive, a i igrokazači samostalno nastavili svoje pute. Otkrivanje petroviskih običajev, kasnije i tancev susjednih zemalj i narodov, upoznavanje čarobnih elementov i motivov je zasluga i prvoga službenoga peljača, Augustina Škrapića i njegovoga pomoćnika Antuna Kričkovića. Hrvatsko kulturno društvo Gradišće odonda je preraslo u snažnu, znamenitu, ako ne i najjaču folklornu snagu na jugu Gradišća. Po tom dijamantnom jubileju Petrovišćani su još jedno dokazali da su jedinstveni u cijeloj regiji, a znamda i na tlu cijele Ugarske, što naliže hrvatskih zajednic. Folklor i nostalgija, preskrajno veselje, suze i čestitke, nevjerojatni broj diozimateljev, druženja do zore uz ugodnu glazbu, dovoljno su povidali na dvodnevnom svečevanju, 18. i 19. augustuša, komu što znači Hrvatsko kulturno društvo Gradišće u Petrovom Selu.

Uvodom u veliku svetačnost su služili još i tri bendi u prevelikom šatoru na športskoj placi, predvečer orijaškoga slavlja. Pax iz Austrije je udarao temelje za dobar štimung, a špica cjelovečernjega glazbenoga programa svakako je bila koncert Plavoga orkestra. Na početku nastupa tehnička smetnja je prodrimala raspoloženje, pokidob Saša Lošić Loša, pjevač nije bio zadovoljan jačinom zvuka, ali vjerojatno su ga njegovi fani uvjerali da vridno je nastaviti koncert i zavolj njih. Na naše pitanje, zašto slavlje teče uz bend iz Bosne i Hercegovine, jedan od glavnih organizatorov, Andraš Handler je rekao da njegovi kotrigi danas živu u tri država: u BiH, Hrvatskoj i Sloveniji i s tim su zapravo i bend regije. Oni su i zbog toga izabrani jer nigdar još nisu bili u Ugarskoj, a niti u Gradišću, a dovoljno ih ljudi pametu iz starih 1980-ih ljet. U ovoj primjedbi nikako nismo mogli sumljati, pokidob su mladi, a i malo zreliji cijelo vrijeme skupa jačili pjesme, hite iz dobrih starih vrimen. Šlag na torti je bio kad se je Četarac, negdašnji pjevač Panche-rocka, Kristijan Bauer gorizašao na binu i po ugarski odjačio šlager, Bolje biti pijan nego star, a refren skupa, jur po hrvatski, sa Sašom. Naglasak je bio na

Legendarni pjevač Saša Lošić Loša

Kratka povijest HKD-a Gradišće

Ne dugo po svitskom boju na inicijativu školskoga direktora Endrea Kocsisa je skupaspravna seoska mladina s glavnim ciljem da se pokažu stari tanci, jačke i igrokazi. Njegova žena Jolanka Gerenčer je pokazala prve korake oduševljenim mladim. Muzikant je bio od početka Ignac Barilović. Folklorna grupa je osnovana u augustušu 1952. ljeta. Med osnivači je bio Augustin Škrapić, kasnije voditelj grupe (1957.), otac sadašnjega peljača Petra Škrapića. Med voditelje ove grupe se još ubrajaju bivši školnik iz Gare, Antun Karagić (1960.) ter Petrovišćan Šandor Kováč (1970.). Čuda ljet je aktivno tancio, zato je i izabran za peljača 1975. ljeta Janoš Nemet. Ljeta 1978. je stao na čelo grupe talentiran tančoš i peljač Viktor Kohut, ki je grupu zdignuo na novi visoki nivo. U ovom periodu sve gušće su turneje i nastupi u susjedni zemlja. Od 1985. ljeta na njegovu inicijativu se zove društvo Gradišće. Na državnoj kvalifikaciji folklornih društav 1986. ljeta, pod njegovim peljanjem, dobiju prvi put petroviski tančoši zlatnu medaliju. Doklje je Viktor vojsku služio, tančoše je peljao Imre Kapitar. Antal Merőtei takaj je od 1978. ljeta prikzeo peljanje muzikantov i sprohadjao čuda generacijov, kasnije je došao Ambruš Škrapić ki i dandas prati tančoše s harmanijami. Zoltan Kurcz je od 1989. ljeta peljač grupe, u tu dob proširile su se prijateljske veze ansambla, uvježbane su i nove koreografije. Od 1994. ljeta sin prvoga peljača, Petar Škrapić zajde na čelo društva. On dirigira i školsku folklornu grupu pak s tim se ufaju Petrovišćani da će i mladju generaciju pridobiti za ov lip kulturni žitak kojega su si čez 60 ljet očuvali. Tamburaše, ki su danas vjerna pratnja tančošem, vodi Rajmund Filipović.

Plavi orkestar prvi put je koncertirao u Ugarskoj

dobroj fešti, a nikomur nije glava bolila od politike. Ritam Cafe, djelomično s Petrovišćani, do ranih jutarnjih ur je zabavljao, uglavnom najžilavije bivše tančoše Hrvatskoga kulturnoga društva.

Nedilju dopodne je slijedila generalna proba slavljenikov, a otpodne, pred 14 uri se je povećao promet oko šatora. Redom su dospili na mjesto časnih gosti. Zeli smo upamet i zadnje vezanje fertukov, nariktanje narodnih nošnjev i sve je bilo gotovo na svečani dolazak jubilarov pred oltar. Na pozornici, s jačkom, u pratnji tamburaške svirke, vjernike su pozdravili kotrigi Tamburaškoga orkestra i zbora partnerske općine Pinkovca ki su i u nastavku polipšali mašu-zahvalnicu. Crikveni obred je služio Marko Jukić, dušo-

Svečanu mašu su celebrirali, sliva: Tamás Várhelyi, petroviski, Mirko Jukić, pinkovački, i Rafael Kramer, umirovljeni farnik u Petrovom Selu

Tamburaški orkestar i zbor iz Pinkovca muzički je oblikovao mašu

Nabito pun šator

Zadnja priprava pred nastupom. Ani Milišić-Horvat pomaže rubac nariktati Marica Borhi-Franyi

Časni gosti prilikom programa

Na pričješćanje su išli brojni bivši i sadašnji folklorashi

Svečani dolazak bivših tancošev na mašu

briznik Pinkovca, u nazočnosti petroviskih farnikov Tamása Várhelyia i Rafaela Krammera. U svojoj prodiki je glavni celebrant premišljavao o današnjoj ulozi kruha svakidašnjega, koga je i povezao hvalodavanjem za visoki jubilej. Naglasio je da je maša prikazana za sve pokojne i one generacije ter sadašnje članе Hrvatskoga kulturnoga društva ki su se trsili da hrvatska kultura i hrvatska materinska rič živi u ovom naselju. Uz to, prosio je i blagoslov na dojučuća ljeta i na sve one ki će na tom i dalje djelati da se počvrsti, ojača i prikdaje materinski jezik, kultura i tradicija Hrvatov. U prepunom šatoru vrućina je harala, ali ni ona nije mogla prepreke postaviti da mnoštvo, od 600–700 ljudi, zajedno svečuje toga otpodneva u skoro trourom velikom slavlju, pod geslom 60 lit skupa.

(Nastavak slijedi)

POZIVNICA

VI. državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj

U organizaciji Skupštine Hrvatske državne samouprave i njezina Odbora za kulturu, vjerska pitanja, mladež i šport, u subotu, 8. rujna 2012. godine, povodom blagdana Male Gospe, u svetištu na Vodici u bačkom naselju Santovu priredit će se VI. državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj.

Program:

09.00 – dolazak u Santovo

10.00 – okupljanje u svetištu na santonvačkoj Vodici, molitva Krunice

11.00 – misno slavlje predvodi mons. dr. Franjo Komarica, banjalučki biskup i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, susluže župnici hrvatskih naselja.

PEČUH, KRIŽEVCI – U sklopu Proslave dana i svetkovine Sv. Marka Križevčanina, što se održava od 29. kolovoza do 16. rujna u Križevcima, 7. rujna nakon misnoga slavlja u kapeli Sv. Marka Križevčanina predstavlja se vjerski časopis Zornica nova. O njoj će govoriti urednica Milica Klaić Taradija. Predstavljanje s nastupom uveličava pečuški Ženski pjevački zbor Augusta Šenoae. (Radio Croatica.)

Sambotelski Hrvati u Sloveniji i Hrvatskoj

U organizaciji Društva sambotelskih Hrvatov, početkom augustuša je velik broj gradskih Hrvatov sudjelovao na osmodnevnom izletu u Sloveniji i Hrvatskoj. Cilj ove ekskurzije nije bio samo upoznavanje zanimljivih i novih krajeva, uživanje u suncu i kupanju, nego i širenje prijateljskih vezov.

Člani jačkarnoga zbora Djurdjice Hrvatske samouprave u Sambotelu pak su naše muzičko bogatstvo predstavili i na otoku Ugljanu «u Brižićevein duoru», prilikom pjesničkoga večera, koji se na tom mjestu održava jur od 1991. ljeta. Ove dvije slike koje je napravio Dragutin Lovrenčić, našoj redakciji je poslao Vladimir Horvat, na spominak velikih doživljajev i lipih minutov.

Jačkarni zbor Djurdjice
pred nastupom
«u Brižićevein duoru»

Slika za vječnost

Pro Civitate grada Pečuha Tvrtku Vujiću

Prigodom Dana grada Pečuha, na svečanoj sjednici gradskog vijeća 1. rujna u Pečuškome nacionalnom kazalištu uručene su nagrade grada Pečuha. Među ovogodišnjim nagrađenima je i novinar, televizijska zvijezda Tvrtko Vujić. Tvrtko Vujić rođen je 24. rujna 1972. godine, te u matičnu knjigu rođenih uveden kao Szilárd Balogh. Sa sedamnaest godina Tvrtko, tada učenik Gimnazije Miroslava Krleže, uzima majčino obiteljsko prezime Vujić, a ime Szilárd preveo je na hrvatski: Tvrtko. Tvrtko Vujić je pohađao pečuški hrvatski vrtić, hrvatsku osnovnu školu te maturirao u Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krleže. Kao mladić javlja se iz bombardiranog Osijeka za dnevnik Mađarske televizije i otada vrtoglavo počinje njegova novinarska karijera i popularnost u Mađarskoj. Završio je žurnalistiku na Fakultetu u Miamiu. Od 1997. radi na komercijalnoj televiziji TV2. Autor je više (osam) knjiga, među njima i uspješnica pod zajedničkim naslovom Paklene priče. Pečuški gradonačelnik Zsolt Páva uručio je Tvrtku Vujiću nagradu „Pro Civitate“ za svestranu djelatnost koju obavlja u korist grada Pečuha. Ponešto o Tvrtku saznat ćete i na portalu www.pokoli.hu.

